

UMEÅ UNIVERSITET

Hinder och möjligheter för kvinnor att verka och etablera sig som vinmakare i Europa

*"This is what happens when a daughter comes home,
hasn't learned anything and thinks she can just make
wine"*

Sissela Smirnoff, Rosanna Reppen

Sammanfattning

Syftet med studien är att undersöka vilka möjligheter och hinder kvinnliga vinmakare stöter på medan de etablerar sig och verkar som vinmakare i Europa. Studien undersöker även fördjupade kunskaper om historiska och kulturella föreställningar om genus inom vintillverkning.

Studien genomfördes genom kvalitativ forskningsmetod med inspiration av existentiell-fenomenologisk och semistrukturerad intervjumetod. Urvalet bestod av sex kvinnliga vinmakare i Italien, Tyskland och Grekland. Intervjuernas syfte ämnade att fånga vinmakarens livsvärld, där undersökningen byggde på förstapersonsbeskrivningar av upplevelser från specifika fenomen. Materialet analyserades med hjälp av tematisk analysmetod och resulterade i fem olika teman som var traditioner, sociala miljöer, karaktär, kroppsliga faktorer och utveckling.

Resultatet antyder att vintillverkning historiskt varit dominerat av män och att det funnits hinder i kulturen och samhället som begränsat kvinnors möjligheter att etablera sig inom branschen. Dessa hinder har inkluderat fördomar och stereotyper om kön som påverkat synen på kvinnors fysiska kapacitet och kompetens inom vinproduktion. Trots dessa svårigheter har undersökningen också visat på en förändring i branschen. Antalet kvinnor som visar intresse för och engagerar sig i vintillverkning har ökat. Det har också blivit tydligt att möjligheterna för kvinnliga vinproducenter att etablera sig har förbättrats.

Nyckelord: kvinnliga vinmakare, vinindustrin, mansdominerat, patriarkat, sociala strukturer

Abstract

The aim of the study is to investigate the opportunities and obstacles encountered by female winemakers while establishing themselves and working in the wine industry in Europe. The study also explores in-depth knowledge about historical and cultural perceptions of gender within winemaking.

The study was conducted using a qualitative research method inspired by existential-phenomenological interviews with six female winemakers in Italy, Germany, and Greece. The purpose of the interviews was to capture the winemakers' lifeworld, relying on firsthand descriptions of experiences related to specific phenomena. The data was analyzed using thematic analysis, resulting in five themes: traditions, social environments, character, physical factors, and development.

The results of the study show that historically, winemaking has been dominated by men, and there have been cultural and societal barriers that have limited women's opportunities to establish themselves in the industry. These barriers have included biases and stereotypes about gender that have influenced perceptions of women's physical abilities and competence in wine production. Despite these challenges, the study also indicates a shift in the industry. The number of women showing interest in and engaging in winemaking has increased. It has also become evident that the opportunities for female wine producers to establish themselves have grown. These factors are presented and discussed in the results and the result discussion.

Keywords: female winemakers, wine industry, male dominated, patriarchy, social structures

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Syfte	1
3. Tidigare forskning	2
3.1 Situationen för kvinnliga vinmakare i Europa	2
3.2 Familjetraditioner inom vintillverkning.....	3
3.3 Kvinnliga vinmakare i media	3
3.4 Genusperspektiv och sociala strukturer	4
4. Metod.....	7
4.1 Metodval.....	7
4.2 Urval.....	7
4.3 Materialinsamling och transkribering.....	8
4.3 Analys.....	10
4.5 Förförståelse	11
4.6 Etiska aspekter.....	11
5. Resultat.....	13
5.1 Traditioner.....	13
5.2 Karaktär	15
5.3 Sociala miljöer.....	16
5.4 Kroppsliga faktorer	20
5.5 Utveckling	20
6. Diskussion	23
6.1 Resultatdiskussion	23
Hinder.....	23
Möjligheter.....	25
6.2 Samhällsrelevans	26
6.3 Metoddiskussion.....	27
6.3.1 Metodval.....	27
6.3.2 Tillförlitlighet	28
6.3.3 Feministisk forskning.....	28
7. Slutsats och vidare forskning	30
7.1 Slutsats	30
7.2 Vidare forskning.....	30
8. Referenslista.....	32
9. Bilagor	35

Tabellförteckning

Tabell 1. Exempel på kodning

Tabell 2. Lista på respondenter

Tabell 3. Resultatet av den tematiska analysen som visar teman, samt deras relaterade subteman.

Bilageförteckning

Bilaga 1. E-postförfrågan om deltagande i studie

Bilaga 2. Intervjuguide

Bilaga 3. Informationsbrev

Bilaga 4. Samtyckesformulär

1. Inledning

Vinindustrin har en lång tradition i Europa och har varit mansdominerad från början, vilket medfört att kvinnor haft svårt att etablera sig som vinmakare (Matasar, 2006). Trots vissa framsteg de senaste decennierna, såsom att kvinnor intar högre positioner som ägare av vingårdar och vinmakare så är könsfördelningen fortfarande ojämn, menar Matasar (2006). Enligt en nyligen genomförd studie utgör kvinnor endast 14% av aktiva vinmakare globalt (Gjerde, 2021). Denna betydande könsklyfta belyser ett allvarligt problem rörande könsjämlighet och rättvisa inom vinindustrin.

Bristen på jämlikhet skulle kunna grundas från genussystemet vilket är ett hierarkiskt system där det manliga är överordnat det kvinnliga. Begreppet myntades på 80-talet men är fortfarande aktuellt i vår samtid (Hirdmann, 1988). Dominansen av män indikerar därmed att det finns strukturella problem som begränsar kvinnors möjligheter. Historiskt har kvinnor blivit utestängda från olika aspekter av vinproduktionen och förvägrats rättigheter som ägande av vingårdar, produktion, konsumtion, uppskattning och försäljning av vin (Matasar, 2006). En annan faktor som bidragit till könsklyftan är det traditionella arvsrättssystemet inom familjeföretag, där män i familjen har privilegierats när det gäller att ärva och överta vingården (Livat & Jaffré, 2022). Dessa historiska hinder har satt en prägel på branschen som än idag påverkar möjligheten till en jämlik bransch (Matasar, 2006). Utan en tydlig förståelse för de utmaningar som kvinnliga vinmakare står inför är det svårt att ta itu med de grundläggande orsakerna till könsklyftan inom branschen. Det är därför viktigt att undersöka och förstå de villkor som kvinnliga vinmakare möter för att kunna skapa en mer rättvis och jämlik vinindustri.

Tidigare forskning har kommit till slutsatserna att trots att ämnet har blivit stort de senaste åren verkar det fortfarande vara brist på akademiska studier inom området (Bryant & Garnham, 2014; Galbreath, 2015; Matasar, 2006). För att möjliggöra en mer jämlik vinindustri är det avgörande att undersöka och förstå de hinder och möjligheter som kvinnliga vinmakare möter.

Det finns således ett behov av att öka kunskapen om och förståelsen för vilka möjligheter och hinder kvinnliga vinmakare har stött på för att kunna etablera sig och verka som vinmakare. För att skapa en mer rättvis och jämlik vinindustri är det avgörande att fördjupa förståelsen för de utmaningar som kvinnliga vinmakare möter genom att undersöka de faktorer som har bidragit till den ojämna könsfördelningen.

2. Syfte

Syftet med studien är att undersöka vilka hinder och möjligheter kvinnliga vinmakare stöter på medan de etablerar sig och verkar som vinmakare i Europa.

3. Tidigare forskning

Ämnen som berörs är situationen för kvinnliga vinmakare i Europa, familjetraditioner inom vinproduktion och kvinnliga vinmakare i media. Följaktligen presenteras det teoretiska perspektivet för studien, vilka är genusperspektiv och sociala strukturer.

3.1 Situationen för kvinnliga vinmakare i Europa

Kvinnornas roll i vinindustrin har nyligen fått ökad uppmärksamhet (Livat & Jaffré, 2022). Under de senaste 10 åren har flera studier forskat på detta ämne, vilket har varit värdefullt för att belysa den historiska och samtida rollen som kvinnor spelar inom vinproduktion. Genom dessa studier har olika aspekter av kvinnliga vinmakares erfarenheter analyserats, inklusive deras sociala och ekonomiska förhållanden, deras inflytande inom vinindustrin och deras bidrag till vinets kvalitet (Bryant & Garnham, 2014).

Tidigare forskning om kvinnliga vinmakare i Europa har framför allt fokuserat på länder som Italien, Frankrike, Rumänien och Portugal (Livat & Jaffré, 2022). Den begränsade geografiska täckningen tyder på att det fortfarande finns en betydande forskningsbrist. Bristen på forskning i europeiska länder försvårar möjligheten att jämföra resultaten mellan olika regioner. Europa, som utgör en stor del av den gamla vinvärlden, är hem för flera betydande vinländer där ytterligare forskning behövs för att uppnå en global förståelse för ämnet (Livat & Jaffré, 2022).

År 2014 stod Europa för 60 procent av den totala vinproduktionen i världen (Galbreath, 2015). Vinindustrin, med sin 8000-åriga historia, har en tradition av att exkludera kvinnor (Pavel, 2012). Historiskt har det varit, och är även i samtiden, en mansdominerad och patriarkal bransch (Almila & Inglis 2019; Livat & Jaffré, 2022). Kvinnor har blivit utestängda från vinbranschen av manliga ledare på grund av historiska, sociala och kulturella faktorer (Matasar, 2006). På många platser har kvinnor inte tillåtits äga vingårdar, producera, konsumera, uppskatta eller sälja vin, menar Matasar (2006). Under 1800-talet och tidigt 1900-tal började kvinnor ta plats i vinindustrin som vinmakare och vinodlare, och betydelsefulla kvinnor som till exempel Barbe-Nicole Clicquot blev förebild för kvinnor i industrin (Almila & Inglis, 2019; Livat & Jaffré, 2022).

Matasar (2006) lyfter fram flera exempel från historien som visar varför kvinnor har blivit exkluderade från vintillverkningen. Ett exempel var att kvinnor som gjorde motstånd riskerade dödsstraff eller att bli skilda från sina män (Matasar, 2006). Ett annat illustrativt exempel är Jurade-broderskapet i Saint Emilion, som utestöt kvinnorna i över 800 år. Två kvinnor fick till slut välkomnas, men de var tvungna att bära samma kläder som männen och använda den manliga benämningen "jurat".

Kvinnor betraktades som för svaga för att utföra det tyngre arbetet på vingårdarna, medan uppgifter som krävde tålamod och ömtålighet ansågs vara mer passande för dem (Matasar, 2006). Dessa exempel belyser det långvariga förtrycket för kvinnor inom vinbranschen.

De senaste åren har det skett en förändring, som delvis tydliggjorts genom den ökande andelen kvinnor som studerar oenologi, vilket är något som Bryant och Garnham (2014) redogör för. Statistiken har även ökat när det gäller kvinnor som arbetar som vinmakare och administratörer inom vinsektorn. Utvecklingen indikerar på en strukturell och kulturell förändring i branschen (Bryant & Garnham, 2014).

3.2 Familjetraditioner inom vintillverkning

Ward (1987: 252) definierar ett familjeföretag som "en som kommer att föras vidare till familjens nästa generation att hantera och kontrollera". En annan definition är enligt Bessi re (2014: 2), som definierar ett familjeföretag som "m ns och kvinnors affärsverksamhet ... sammanflätade med familjerelationer". I vinindustrin  r familjeföretag den vanligaste företagsformen, eftersom de ärvs vidare från generation till generation (Livat & Jaffré, 2022). Vidare nämner Livat och Jaffré (2022) att redan från att arvingarna i familjen är unga ser de äldre till att engagera dem till att fortsätta föra vidare traditionen.

En anledning till att kvinnor i stor utsträckning inte har fått ingå i vintillverkningen  r på grund av kulturer där männen i familjen har fått ärva roller inom tillverkningen (Matasar, 2006). Det enda undantaget  r om en familj inte har manliga figurer såsom söner, br der, farbröder och morbröder. Detta  r även ett fenomen som Livat och Jaffré (2022) betonar, samt att männen ärver gården för att säkerställa att generationen förs vidare. Man antar alltså att kvinnorna inte ger samma garanti. Männen har behövt bevisa att de klarar av arbetet, innan det i annat fall skulle gå vidare till en mer kompetent kvinna inom familjen. När en kvinna väl har fått rollen så kan hon inte lita på att hon kommer få ha kvar den, utan hon måste jobba h rdare och bevisa sin kunskap. Så länge dessa system finns kvar finns det ingen säkerhet att kvinnor har en säker plats inom vinbranschen (Matasar, 2006).

Systemet som relaterat arvsrätt i vinbranschen g r att likna vid fideikommiss, även om det inte är reglerat i lag på samma sätt. Fideikommiss  r en typ av arvsordning där egendom överförs genom att det begränsas till en viss mottagare (Martin-Chan, 2012). Detta betyder att egendomen är bunden till en viss släkt eller person i flera generationer, och det begränsar därför möjligheterna för arvtagaren att sälja eller disponera över egendomen. Fideikommiss var vanligt förekommande i många europeiska länder under flera århundraden, men har gradvis avskaffats genom lagstiftning eller politiska förändringar (Martin-Chan, 2012).

3.3 Kvinnliga vinmakare i media

Media har en tendens att glorifiera kvinnor (Bryant & Garnham, 2014). Vidare berättar Bryant och Garnham (2014) att media kan ha byggt en uppfattning om att det finns fler kvinnliga vinmakare än vad det faktiskt g r. De menar att detta är problematiskt eftersom det i sin tur bidrar till att färre kvinnor kommer in i branschen, vilket beror på att det upplevda behovet minskar. Följaktligen belyser de att hyllningarna visar en förskönad bild som falskt kontextualiserar den verkliga industrin (Bryant & Garnham, 2014).

Samtidigt visar det sig att viner gjorda av kvinnor får mer uppmärksamhet från konsumenten. Detta kan man till exempel se i Kalifornien, där viner från kvinnliga vinmakare har fått oproportionerligt stor uppståndelse (Livat & Jaffré, 2022). Ett annat exempel är den portugisiska vinproduktionen där vissa kvinnor kapitaliserar på sin könstillhörighet genom att visa upp sig som en kvinnlig vinmakare, menar Santos et al. (2019). Detta görs på logotyper, etiketter och med kvinnliga symboler (Santos et al., 2019).

3.4 Genusperspektiv och sociala strukturer

Genusperspektiv är en teoretisk ram som används för att analysera hur kön påverkar sociala strukturer och relationer i samhället (Acker, 1990; Connell, 2005). Det handlar om att undersöka hur samhället är uppbyggt utifrån kön, vilka normer och förväntningar som finns för män och kvinnor, och hur detta påverkar till exempel arbetsmarknadens könssegregering och fördelningen av makt och resurser (Fenstermaker & West, 2002). En av de grundläggande tankarna bakom genusperspektivet är att kön inte är en biologisk eller naturlig kategori, utan en social konstruktion (Butler, 1990; West & Zimmerman, 1987). Det innebär att skillnader som anses finnas mellan män och kvinnor inte beror på biologiska faktorer, utan på sociala och kulturella normer och strukturer. Hirdmann (1998) belyser att genus är ett begrepp som används för att skilja kultur från biologi.

Genusperspektiv kan även förklaras som ett *genussystem*, vilket är ett nätverk av processer, fenomen, föreställningar och förväntningar som ger upphov till mönstereffekter och regelbundenheter (Hirdmann, 1988). I systemet finns det två bärande principer, där den ena är att *maskulint* och *feminint* inte bör blandas. Den andra principen gäller hierarkin, att mannen är normen för vad som anses vara normalt. Wahl (1996) menar att *maskulint* och *feminint* är en konstruktion som skapats genom maktrelationer mellan könen och att det inte finns en definition på vad som utgör termerna, utan att det skiljer sig beroende på tid och rum. Genom genussystemet kan man få en förståelse för dess centrala roll och påverkan. Hirdmann (1988) förklarar att kvinnors historia inte endast handlar om att föda och ta hand om barn, utan att kvinnor är en stor och viktig del av samhället. Hon redogör vidare att kvinnor alltid har kämpat för sin plats, förhandlat om sina gränser och använt sin begränsade makt på ett belönat sätt. Att kvinnor haft en lägre status i genussystemet är något som samhället förträngt och inte velat erkänna (Hirdmann, 1988).

För att återgå till principen att *mannen är normen*, behöver man först förstå vad en norm är. Idén om att kön är en norm är komplext och behöver ytterligare förtydligas, vilket är något som Butler (2004) förklarar. Författaren menar att normer kan vara svåra att tyda, men att effekter av normer kan vara dramatiska. Den enkla förklaringen är att en norm inte är en lag eller en regel, utan en standard för normalisering inom social praxis. För att ett kön ska vara en norm krävs det att det förkroppsligas, i detta fall av en man. Normen styr både förståelsen av sociala handlingar, genom att de blir igenkännbara, samt gränser för vad som är acceptabelt (Butler, 2004).

“Kön” är det begrepp som skapat föreställningarna om *maskulint* och *feminint* (Butler, 2004). Däremot menar Butler (2004) att man bör åtskilja begreppet från maskulint och feminint för att skydda det teoretiska perspektivet. Kön är inte vad

någon är eller vad någon har, utan det är sambandet mellan normaliseringen av det maskulina och feminina, tillsammans med former av hormonella, kromosomala, psykiska och performativa aspekter (Butler, 2004). Kön är enligt Acker (1990) en social konstruktion som påverkar hur organisationer och arbetsplatser är strukturerade. Vidare betonas det att kön används för att organisera arbetsmarknaden genom att tilldela specifika ansvarsområden till män och kvinnor. Acker menar att dessa könsskillnader inte beror på individuella preferenser, utan snarare på maktrelationer och sociala strukturer (Acker, 1990).

Kvinnor har sedan lång tid delats upp i olika klasser, beroende på om de anses *respektabla* eller *icke respektabla* (Skeggs, 1997). Enligt Skeggs (1997) innebär brist på respekt att man har ett lågt socialt värde, vilket Hirdmann (1988) menar att kvinnor har. Denna uppdelning har skapat sociala strukturer som påverkat kvinnors roll som central i hemmet, med ansvar för barnen, samt hur mycket kontroll de har över andra familjemedlemmar. Till exempel nämner Matasar (2006) att det är vanligt att vingården ärvs av mannen i familjen, vilket ger mannen en högre position. Män har således fler fördelar kopplade till sin maskulinitet, exempelvis genom att de anses vara primära på arbetsmarknaden (Skeggs, 1997). Å andra sidan har kvinnor ett kulturellt kapital, som utgörs av femininitet, och förväntas använda detta. Dock betonar Skeggs (1997) att femininitet endast ger begränsad tillgång till makt och socialt, politiskt och ekonomiskt värde. I motsats hävdar däremot Sultana (2011) att feminina och maskulina egenskaper är skapade för att bevara en manlig överordning. Här är det av vikt att påminnas om en av principerna i genussystemet, att hålla isär det feminina och maskulina (Hirdmann, 1988).

Brist på respekt återspeglas också inom *patriarkatet*, som bidrar till att kvinnor upplever diskriminering, ignorering, förolämpning, exploatering, förtryck och våld både i hemmet, på arbetsplatsen och i samhället (Walby, 1989). Det finns många olika definitioner på vad patriarkat betyder, men denna studie utgår från Sylvia Walbys (1989), som lyder att patriarkat är ett system av sociala strukturer och praktiker där män dominerar, förtrycker och utnyttjar kvinnor. Walby (1989) betonar vikten i att använda termen social struktur, eftersom den tydligt förnekar både biologisk determinism och idén att varje man är i en dominerande position och varje kvinna är underordnad.

Vidare förklarar Almila och Inglis (2019) att patriarkala strukturer upprätthålls genom att männen ser kvinnor som ett hot mot ordningen, vilket bidrar till att stärka den rådande könsmaktsordningen. Enligt Sultana (2011) är sociala relationer en av de största anledningarna till att kvinnor har en sekundär status. Hon hävdar också att patriarkat är det största hindret för kvinnors utveckling i samhället. Patriarkatet kan manifesteras sig genom preferenser för söner, fördelning av hushållsarbete som faller tungt på kvinnor, bristande utbildningsmöjligheter, begränsade friheter, manlig kontroll, sexuella trakasserier samt bristande arvs- och äganderätt. Kvinnors underordning bidrar till en känsla av maktlöshet, diskriminering och minskad självkänsla (Sultana, 2011).

Sultana (2011) förklarar att det är nödvändigt att förstå det patriarkala systemet som gör att kvinnor blir underordnade för att kunna arbeta systematiskt för sin utveckling. Vissa tror att patriarkat alltid kommer att existera, eftersom det finns i

mannens natur, medan andra tror att patriarkat är skapat av människan och att det därför kan förändras (Sultana, 2011).

4. Metod

I detta avsnitt presenteras de valda metoderna för studien som ägde rum på Institutionen för kost- och måltidsvetenskap på Umeå universitet och pågick från 22 mars till 4 juni 2023.

4.1 Metodval

I denna kvalitativa studie har data samlats in genom muntliga intervjuer med inspiration från existentiell-fenomenologisk och halvstrukturerad intervjumetod, som genomförts med kvinnliga vinmakare.

Kvalitativ metod valdes eftersom den riktar sig mer mot ord än mot siffror (Bryman, 2018). Kvale och Brinkmann (2014) menar att kvalitativ metod används för att lära känna människors uppfattningar genom samtal. Därför är kvalitativ metod lämplig eftersom det ger möjlighet för detaljerade svar från respondenterna. Den kvalitativa metoden gav möjlighet att vara flexibel och anpassa sig till individuella respondenters behov och preferenser. Varje kvinnlig vinmakare kan ha olika sätt att kommunicera och uttrycka sig på, och genom att använda en kvalitativ metod kunde vi anpassa intervjufrågorna och intervjutekniken för att skapa en trygg och öppen atmosfär.

En kombination av existentiell-fenomenologisk och halvstrukturerad intervjumetod valdes eftersom det ger möjlighet att utforska de kvinnliga vinmakarnas unika berättelser och upplevelser på ett personligt sätt (Thompson et al., 1989; Kvale & Brinkmann, 2014)). Vidare valdes dessa intervjumetoder eftersom de ger en djupare inblick i informanternas erfarenheter kring branschen och vilka möjligheter och hinder som uppstått för dem, vilket är syftet med studien. Som hjälp använde vi teman i en intervjuguide, som var "möjligheter, utveckling, aktivism, framtid", som fungerade som redskap för att föra intervjun framåt.

Analysen har gjorts med tematisk analysmetod. Materialet transkriberades, kodades och kategoriserades för att sedan skapa teman som presenteras i resultatet (Bryman, 2008; Kvale & Brinkmann, 2014; Nowell et al., 2017; Braun & Clarke, 2006).

4.2 Urval

Studien undersöker kvinnor i vinbranschen, med området Europa som avgränsning. Urvalet har skett genom målinriktat bekvämlighetsurval och snöbollsurval (Bryman, 2008). Det innebär att personerna som valdes råkade finnas tillgängliga eller att urvalet baserades selektivt på respondenter vars sakkunnighet kändes till på förhand (Malhotra, 2010; Bryman, 2008). Snöbollsurvalet innebar att vi kände till personer som är relevanta för studien, genom dessa personer bad vi om rekommendationer eller hänvisning till respondenter som skulle vara lämpliga för studien (Malhotra, 2010; Bryman, 2008).

Rekryteringen skedde genom sökningar efter kvinnliga vinmakare på hemsidor, genom läsning i böcker samt genom att forskarna blivit tilldelade kontakter av en direktkontakt. Personerna kontaktades med inbjudan via e-mail. Urvalskriteriet var att det skulle vara en kvinnlig vinmakare som var verksam i Europa. Totalt kontaktades 18 personer och rekryteringen resulterade i sex intervjuer. Två av respondenterna är verksamma i Tyskland, tre i Italien och en i Grekland.

Eftersom undersökningsgruppen inkluderade deltagare från olika bakgrunder och geografiska områden var det av vikt att ta hänsyn till kulturella skillnader. Genom att vara medveten om dessa skillnader och använda en reflekterande och iterativ process kunde vi säkerställa att resultatet var välgrundat och tillförlitligt (Kvale & Brinkmann, 2014).

Respondenterna beskrivs endast med pseudonymer, för att skydda deras identitet, samt med det land där de är verksamma (se tabell 2). Inga andra personuppgifter har samlats in i undersökningen.

4.3 Materialinsamling och transkribering

I början av intervjun fick respondenten frågan om hon hade några frågor innan intervjun startade. Som respondent behövs en uppfattning om intervjuaren innan man börjar öppna upp sig och svara på frågor (Kvale & Brinkmann, 2014), därför berättade vi om vilka vi var och varför vi ville genomföra intervjun. Under intervjuerna var målsättningen att visa stort intresse, respekt och förståelse för respondenterna så att de skulle känna sig trygga (Kvale & Brinkmann, 2014).

Rollen som intervjuare var att erhålla en kontext för att respondenten skulle kunna beskriva sina upplevelser i detalj. Vid detta tillfälle var det viktigt att vi som intervjuare inte framstod som att vi visste mer än respondenten för att undvika att denne inte skulle känna sig obekvämt. Det är av stor vikt eftersom det var respondentens erfarenhet som undersöktes (Thompson et.al., 1989). Kvale och Brinkmann (2014) menar också att avsevärt att intervjuare och respondenter är i jämställda positioner.

Vid intervjuerna har en kombination av två olika intervjumetoder använts för att fånga en djupare förståelse för respondenternas upplevelser och erfarenheter. Metoderna var en existentiell-fenomenologisk intervju och halvstrukturerad intervju (Thompson et.al., 1989; Kvale & Brinkmann, 2014). Vid användandet av existentiellfenomenologisk metod var det fokus på att skapa en dialog och centrera frågorna kring respondenternas upplevelser, för att de inte skulle bli för abstrakta. Det bidrog till att respondenterna gav detaljerade beskrivningar av specifika situationer och händelser. Frågorna får inte vara för teoretiskt utformade vid en fenomenologisk intervju, utan de ska följa dialogen och fokusera på upplevelsen i stället för något abstrakt (Thompson et.al., 1989). En fråga som kunde ställas var *“Do you remember any situation, that you could describe for us, relating to you as a winemaker, where you were treated differently than your male counterparts?”*. Den typen av fråga gav respondenten en möjlighet att detaljerat kunna beskriva händelseförloppet av en upplevelse, vilket Thompson et.al. (1989) ser som något positivt.

Thompson et.al. (1989) förklarar att den existentiell-fenomenologiska metoden inte behöver följas till punkt och pricka, därför tog vi även hjälp av Kvale och Brinkmanns (2014) guide för att utforma intervjufrågorna och använde deras rekommendationer. I enlighet med Kvale och Brinkmann (2014) skapades

förberedda följdfrågor för att säkerställa att intervjun uppfyllde syftet. Ibland var det mest givande för intervjun att vara tyst och låta respondenten fortsätta berätta, till exempel genom att vi nickade eller svarade med ett "mm", vilket ledde till att respondenten drev vidare intervjun ett tag. Ibland behövde en tolkande fråga ställas, vilket innebar att respondenten omformulerade sitt svar för att säkerställa en korrekt förståelse. En sådan fråga kunde vara "Du menar alltså..." för att sammanfatta eller klargöra respondentens svar.

Förhoppningen var att respondenten skulle föra intervjun framåt i stället för att forskarna hade ett förberett frågeformulär. Vid vissa tillfällen behövdes dock en följdfråga ställas, vilket kunde vara "*You mentioned that ... in relation to your male counterparts, which I understand as something that you conceive of as negative. Do you, in contrast, have any such situations you could describe where the difference in treatment was to your advantage?*". Att ställa en följdfråga som ett "varför" i stället för en beskrivande fråga skulle bidra till att samtalet blev mer abstrakt, vilket inte är önskvärt i den existentiell-fenomenologiska intervjumetoden (Thompson et.al., 1989). Den ideala intervjun bygger på beskrivande frågor och ger respondenten en möjlighet att ge längre och mer detaljerade beskrivningar, än vid en mer teoretisk intervju (Thompson et.al., 1989).

Vidare förklarar Kvale och Brinkmann (2014) att i slutet på en intervju kan respondenten känna sig känslomässig beroende på vilket ämne som hon har blivit intervjuad om. Därför berättade vi för respondenten igen vad informationen skulle användas till och till vilket syfte. Förhoppningen var att intervjun skulle upplevas som berikande för respondenten, eftersom hon har fått öppna upp sig om ett ämne som är viktigt för henne och möjligtvis fått nya insikter kring ämnet (Kvale & Brinkmann, 2014).

Materialet har bearbetats med hjälp av transkribering. Intervjumaterialet som samlats in är en form av verbala data, menar Braun och Clarke (2006), som berättar att intervjuer behöver transkriberas för att kunna appliceras i en tematisk analys. Intervjuerna genomfördes i Microsoft Teams, där transkriberingen skedde samtidigt som konversationen pågick. Det var viktigt att se till att det inte var för mycket ljud i bakgrunden av intervjun för att programmet skulle kunna transkribera vad som sades i intervjun (Kvale & Brinkmann, 2014). Det var positivt att få intervjun transkriberad automatiskt, eftersom det både sparade tid och säkerställde att vi fick med all information som respondenten delgav. Det bidrog till att materialet blev så sanningsenligt som möjligt, vilket är av stor vikt vid en kvalitativ undersökning (Braun & Clarke, 2006). Det gav oss också tid att lägga fokus på ämnet och dynamiken i intervjun. Däremot hävdar Braun och Clarke (2006) att man bör vara medveten om att transkriberingen är ett av stegen där man bekantar sig som mest med data, vilket gör det viktigt att ge extra tid till att lära känna materialet.

4.4 Analys

Intervjumaterialet har undersökts genom kodning. Kodning är enligt Kvale och Brinkmann (2014) en process för att identifiera mönster, teman och betydelse i det insamlade materialet. Kodningen delades upp i två huvudsakliga faser: öppen och selektiv kodning (Kvale & Brinkmann, 2014). Under den öppna kodningen undersöktes data noggrant för att identifiera olika betydelser, teman och mönster utan att vi var bundna till förutbestämda kategorier. Selektiv kodning innebär att de mest relevanta och betydelsefulla koderna eller temana valdes ut, vilket skapade en strukturerad analys av data. Genom att använda selektiv kodning kunde relationen och sambanden mellan olika koder och teman identifieras (Kvale & Brinkmann, 2014). Emellertid behövde vi gå tillbaka till data för att göra ytterligare kodning, vilket fördjupade förståelsen och säkerställde att resultatet blev tillförlitligt och giltigt (Kvale & Brinkman, 2014).

Intervjumaterialet analyserades genom tematisk analysmetod. Dels för att den är lätthanterlig för en mindre erfaren forskare, dels för att den ger en stor mängd detaljerade och komplexa data (Nowell et.al., 2017). Metoden var således positiv att använda för att undersöka olika perspektiv, likheter och skillnader mellan respondenterna. Nowell (2017) berättar att tematisk analys tvingar forskaren att strukturera sin data väl, vilket dels förenklar kodningen, dels att producera en organiserad rapport.

Det finns sex steg inom tematisk analys som ska följas, men som inte är direkta regler, utan som anpassats utifrån syftet i studien (Braun & Clarke, 2006). Dessa steg följdes inte linjärt, utan Braun och Clarke (2006) rekommenderar att analysen förs fram och tillbaka mellan stegen för att få en fördjupad analys. Det finns däremot inte endast fördelar med tematisk analys. Vidare diskussion kring detta förs under avsnittet "metoddiskussion".

Första steget för en tematisk analys enligt Braun och Clarke (2006) innebär att bekanta sig med sitt material vilket gjordes på olika sätt. Dels genom att vi var delaktiga i samtliga intervjuer, dels genom transkriberingen. Eftersom materialet samlades in genom interaktioner med respondenter, fanns redan förkunskap, intressen och tankar vid analysens start. Det var viktigt att trots det förstå data för att bekanta sig på ett djupare plan, vilket gjordes genom att data lästes igenom repeterade gånger för att upptäcka vissa mönster. Nästa steg är utforskandet av materialet, varav koder skapades från den data som var intressant för studien. Tre intervjuer kodades var, därefter gick vi igenom koderna och diskuterade dem tillsammans. I steg tre sökte vi efter teman, genom att skapa mer abstrakta koder från den första kodningen, vilket gjordes i Excel. Detta gjordes i fyra nivåer, för att hitta de mest abstrakta koderna som möjligt, vilket resulterade i teman. Efter detta sorterades samtliga teman i Miro för att få en överblick, lättare kunna se ett mönster och vad som skulle bli slutgiltiga teman, vilket var steg fyra i processen.

Tabell 1. Exempel på databearbetning

Transkriberad data	Kodning	Kategori	Tema
So I actually grew up in a family of winemakers, and so my parents are the 5th generation of winemakers in our family.	Familjehistoria inom vintillverkning	Arv	Traditioner

I steg fem definierades teman, vilka presenteras i resultatet tillsammans med subteman.

4.5 Förförståelse

Vi som forskare är medvetna om att processen kan ha påverkats av våra tidigare erfarenheter, intressen, bakgrund och förutfattade meningar. Vi båda har ett stort vinintresse och studerar vårt sista år på Gastronomiprogrammet i Umeå vilket påverkar då vi har kunskap om ämnet sedan tidigare. När man använder kvalitativ metod menar Bryman (2018) att man inte kan vara objektiv fullt ut. Vi är medvetna om att vår förkunskap kan ha lett till en sådan brist på objektivitet genom att frågor som ställdes under intervjuerna inte alltid var helt neutrala. Vi har båda aktivt deltagit i den tematiska analysen och strävat efter att vara objektiva, vilket innebär att vi har försökt undvika medveten subjektivitet (Bryman, 2018). Det innebär att vi har försökt undvika att låta våra egna åsikter och fördomar påverka analysen. Genom att vara medvetna om sin subjektivitet försökte vi säkerställa att våra tolkningar och slutsatser är grundade på resultatet, i stället för personliga preferenser eller åsikter.

4.6 Etiska aspekter

God forskningsetik innebär en strikt efterlevnad av etiska principer och ansvarstagande vid genomförandet av forskning. Det är av ytterst vikt att skydda forskningsdeltagarnas integritet och respektera deras rättigheter (Vetenskapsrådet, 2017). För att uppnå detta har vi noggrant följt kraven på konfidentialitet och informationshantering.

Enligt Vetenskapsrådet (2017) är konfidentialitet en central aspekt för intervjupersonen, vilken ger dem vetskap om vilka som har tillgång till deras data och garanterar att informationen inte sprids eller offentliggörs. Som en del av processen tilldelades deltagarna en GDPR-relaterad dokumentation (SFS 2018:218), som fokuserar på att skydda deras integritet och förhindra intrång i deras privatliv (Vetenskapsrådet, 2017). Dokumentet är utformat enligt Institutionens vid Kost-och måltidsvetenskaps mall för hantering av personuppgifter i studiearbeten. I mailet med information om GDPR skrev vi att vi förhåller oss till GPRS:s riktlinjer när det kommer till konfidentialitet vilket innebär att all personlig information om respondenterna kommer att hållas konfidentiellt.

För att säkerställa informerat samtycke (Kvale & Brinkmann, 2014) skickades ett informationsbrev ut innan intervjutillfället. I informationsbrevet beskrev vi vilka vi är som intervjuare, till vilket syfte som intervjun kommer att användas till och information om att hur materialet kommer att användas efter intervjun, till exempel att ingen personlig information om respondenterna kommer att skrivas ut i uppsatsen vilket innebär att ingen specifik respondent kommer att kunna identifieras utan att de beskrivs på en gruppnivå (se bilaga 3). Informationsbrevet tydliggjorde även att det var helt frivilligt för respondenterna att ställa upp i intervjun och att de när som helst under eller efter intervjun kunde välja att inte vara delaktiga längre. De fick även information om att data som samlas in kommer att förstöras när uppsatsen har blivit godkänd och registrerad på Umeå universitet. Till slut fick respondenterna veta hur själva genomförandet av intervjun skulle gå till vilket beskrivs i tidigare avsnitt. Informerat samtycke innebär att intervjupersonen på förhand informeras om studiens syfte, användning av data samt risker och fördelar med att delta. Enligt Kvale och Brinkmann (2014) är det viktigt att framhäva att fördelarna överväger riskerna. Dessutom innebär informerat samtycke att deltagaren kan dra tillbaka sitt samtycke när som helst (Kvale & Brinkmann, 2014). Muntligt samtycke erhöles även vid intervjutillfället.

Ingen av vinmakarna som deltog i intervjun kommer avslöjas i rapporten, de skrivs i pseudonymer, enligt Vetenskapsrådets (2017) avsnitt om anonymitet. Detta överensstämmer både med GDPR och forskningsetiska riktlinjer. Det är dock viktigt att erkänna vissa potentiella nackdelar med detta tillvägagångssätt, exempelvis risken för stigmatisering eller diskriminering av en hel grupp baserat på forskningsresultaten (Vetenskapsrådet, 2017).

5. Resultat

I detta avsnitt presenteras empirin för studien. Det har gjorts sex intervjuer som resultatet baseras på. Analysen visade tydligt på fem olika teman som var traditioner, karaktär, kroppsliga faktorer, sociala strukturer och utveckling.

Tabell 2. Lista på respondenter (namnen är pseudonymer).

Namn	Land
Emelie	Tyskland
Sofia	Tyskland
Ylva	Italien
Kristina	Italien
Anna	Italien
Josefine	Grekland

Tabell 3. Resultatet av den tematiska analysen som visar teman, samt deras relaterade subteman.

Teman	Subteman
Traditioner	Familjebakgrund Generationer
Karaktär	Mentalitet Ideal Banbrytare Oberoende
Sociala miljöer	Social hållbarhet Upplevelser
Kroppsliga förmågor	Fysisk förmåga Graviditet
Utveckling	Progressivitet Intellektuell utveckling

5.1 Traditioner

Temat traditioner har framträtt genom respondenternas beskrivningar av den kultur de befinner sig i, med fokus på två aspekter: familjebakgrund och generationer (se tabell 3). Subtemat familjebakgrund avser respondenternas uppväxt och deras inträde i vinmakaryrket. Generationer syftar till den rådande atmosfären inom vinindustrin, som i hög grad påverkas av normer och den mer konservativa äldre generationen.

Familjebakgrund

Det framkom att respondenterna haft ett intresse för vin sedan unga år, varav majoriteten av dem har vuxit upp med vingårdar i sina familjer. Detta tyder på ett samband mellan respondenternas verklighet och deras val att bli vinmakare. Emelie betonar att det är en förmån att födas in i en vinfamilj, då det innebär betydande kostnader att köpa en egen vingård. Hon påpekar även att det är svårt att etablera sig

inom vinbranschen om man inte har växt upp inom den. Arvet var ett återkommande tema i undersökningen, särskilt när det gällde den manliga arvsrätten. Flera respondenter påpekade att det har funnits stora hinder för att ärva gården, även om döttrarna uttryckt viljan att ta över. Emelie förklarade: "*The vineyard was always handed down to the men in the family. So it was never owned by a woman. And yeah, it was kind of a given that the vineyard would go to the son*". Trots att familjen inte var särskilt konservativ beskrev samma respondent en barndom präglad av lycka och förklarade att hennes föräldrar var relativt öppna och inte särskilt konservativa. Ylva berättade att kvinnor inom familjen förväntades gifta sig och flytta till en annan familj, att de betraktades som en förlorad resurs. Det finns djupt rotade mönster, även i mindre konservativa familjer, som har sitt ursprung i långa traditioner med manlig arvsrätt. Detta har blivit en norm för familjer som verkar inom vinproduktion.

Emelie, som tillhör den yngre generationen, talade om hur männen i hennes generation förhöll sig till unga kvinnliga vinmakare. Hon delade sina erfarenheter av att endast känna sig respekterad av män i hennes ålder.

Utdrag från intervju:

"We had a tasting with all winemakers from the village showing the new vintage and there was a teacher from the winemaking school [...] you also search for some feedback and maybe help on what maybe went wrong [...] And so for the first time I put the wines that were unfiltered. Umm, nothing added, nothing taken away, no sulfur. And my father already said do you really want to do it? There will be some harsh feedback on that and I said, yeah, I know. But I want to do it. And so I poured the wines and the teacher from the winemaking school without even trying the wine. He just got it in his glass and he looked at it and smelled it, put it away and then sat in front of the whole group. And said this is what happens when a daughter comes home, hasn't learned anything and thinks she can just make wine. From scratch. And so disrespectful like it was the first time that I showed the wine in front of other makers in the village and it still makes me so angry when I think about it, because in that moment I was so shocked that he wouldn't even like, just give it a taste and try to understand what I did there. And even if you thought it wasn't good, I'm so sure that he never would have done that with a son of another winemaker who was in the room [...] And then he said, so I'm pretty sure she's going to put a nice label on it and she will be able to sell it all, even though it's shit"

(Intervju med Emelie, 28 April 2023)

Intervjuutdraget ger ett exempel på hur den äldre generationen uttrycker visst förakt gentemot både unga kvinnliga vinmakare och deras tillvägagångssätt vid vinproduktion. Flera respondenter har vittnat om den äldre generationens mer konservativa inställning. Kristina förklarade att hon har upplevt diskriminering från äldre män på grund av sin unga ålder, samt att äldre män inte respekterar henne. En viktig aspekt som framträder är att kvinnorna i tidigare generationer tycks ha haft det ännu svårare, och detta bekräftas av samtliga respondenter. En respondent förklarade att det tidigare fanns ett betydande motstånd och diskriminering mot kvinnor, men att situationen har förbättrats med tiden. Det är dock anmärkningsvärt

att samtliga respondenter uttrycker en känsla av likgiltighet när det gäller förbättringen av klimatet för kvinnliga vinmakare.

Generationer

Respondenternas berättelser gav en tydlig indikation på att det finns en betydande skillnad i attityd gentemot yngre vinmakare, beroende på vilken generation de tillhör. De yngre kvinnorna upplevde att de möttes av ett stort förakt från äldre män, vilket inte var något som de äldre respondenterna delade samma erfarenhet av. Detta indikerar en generationsklyfta och en brist på ömsesidig förståelse och respekt mellan de äldre och yngre inom vinindustrin. Denna brist på respekt och förakt kan potentiellt ha negativa konsekvenser för unga kvinnliga vinmakare. Det kan påverka deras självförtroende, arbetsmiljön och möjligheter till utveckling och framgång inom branschen.

“And also like, I have full respect for my father because he's been doing that for so many years and still it was important for us that we kind of change these roles or kind of question these roles. So it was a real active process that we started to say, OK, we're no longer Father, mother, son and daughter. Of course, there will always be there, but we can kind of have to take away these hierarchies in order to find new roles for us working together. And that was a real process that we talked about because. Yeah, in the beginning it was kind of obvious that we're also stuck in these roles sometimes. And then the decisions that we make are the discussions that we have. They are discussions in a family setting, but not really as a team. Umm. So yeah, that was uh, in the beginning. I think one of the biggest tasks that we had to tackle as a family”
(Intervju med Emelie, 28 april 2023)

Emelie beskrev att det blev en utmaning för familjen när hon kom tillbaka från studier och skulle börja arbeta i familjens vingård. Hon menade att det finns en vikt i att ifrågasätta traditionella familjeroller och hierarkier för att kunna samarbeta mer som ett team än som en familj. Genom att ta bort dessa hierarkier och ändra sina roller hoppades de kunna ha mer jämlika och öppna diskussioner och beslut inom familjen.

5.2 Karaktär

Temat karaktär har framträtt genom respondenternas berättelser om olika karaktärsdrag (se tabell 3). Ett återkommande tema bland respondenterna var den starka självständighet och styrka som finns bland kvinnliga vinmakare. Denna egenskap har uppstått både genom de diskrimineringar de har stått emot och genom tidigare pionjärer som kämpat för kvinnors rättigheter inom vinbranschen. Det är tydligt att det råder en bredare kultur bland kvinnliga vinmakare där de besitter och delar med sig av en stark mental kraft.

Mentalitet

Respondenter uttryckte att det krävs en specifik mentalitet för att klara av att vara en kvinnlig vinmakare. Emelie berättade att det funnits äldre män i branschen som inte velat erkänna henne som en vinmakare, utan snarare sett henne som en dotter, fru eller syster till en vinmakare. Denna erfarenhet kan vara nedslående, men vissa

respondenter har vänt det till sin fördel genom att använda det som motivation för att utvecklas inom yrket. Att vara självsäker och ha en vilja att bevisa sin kompetens är avgörande för att inte bli nedbruten i branschen.

Respondenter har berättat att de hade tur att födas i sin generation av kvinnor och att de har haft många förebilder från generationen före dem. Ylva, som tillhör den äldre generationen, kände sig stolt över att ha bidragit till förändringen som har skett: "*Jag är väldigt stolt över att jag har kunnat bidra och öppna dörren för andra kvinnor*". Vissa respondenter har även tagit på sig ansvaret att föra arbetet vidare som de tidigare generationernas kvinnor har gjort. Det verkar viktigt för dem att visa att kvinnor har en värdefull plats inom branschen och att deras arbete och bidrag är betydelsefulla.

Ideal

Emelie berättade att hon hade en stark vilja att ta över vingården redan som ung, men hon visste att vingården skulle gå till hennes bror. Hon frågade sin bror om han var villig att dela ägandeskapet av vingården med henne, och han ville det. Trots detta ville hennes föräldrar att hon skulle hitta sin väg och skaffa mer erfarenhet innan hon återvände hem för att arbeta på vingården. Det visar att det funnits en preferens för den manliga arvsrätten eftersom det fanns en förväntan om att Emelies bror skulle ärva och ta över verksamheten. Trots att Emelie visade intresse och ville vara delaktig i vingården var det inte en självklarhet för henne att få ägandeskapet eller arbetsmöjligheterna där.

Banbrytare

Det framgick att familjebakgrund och arv har spelat en roll i respondenternas erfarenheter. Vissa kvinnor har haft en stark önskan att ta över familjegården, men har ställts inför hinder och förväntningar som begränsat deras möjligheter. Detta kan indikera på att det finns utmaningar och traditionella normer inom branschen som fortfarande påverkar möjligheterna för kvinnliga vinmakare. För att lyckas som kvinnlig vinmakare har kvinnor behövt bryta traditionella roller och agera som banbrytare.

Oberoende

Respondenternas berättelser om karaktär visar att det finns en stark självständighet och styrka bland kvinnliga vinmakare. Deras erfarenheter av diskriminering och inspirerande förebilder har format deras mentalitet och drivkraft. Trots utmaningar och traditionella normer är det tydligt att de är fast beslutna att kämpa för deras rättigheter.

5.3 Sociala miljöer

Det mest framträdande ämnet som diskuterades av respondenterna var de sociala miljöerna som uppstår i samband med arbete som vinmakare, både i ensamhet och i relation till andra män (se tabell 3). Det konstaterades att det förekommer disparitet och sexism.

Social hållbarhet

Samtliga respondenter har upplevt negativt laddade situationer under sin tid som vinmakare.

It still happens to me that I go to wine fairs and they say uh, but you don't make the wines. And I have never questioned the male winemakers next to me, whether they are actually making the wines. I'm standing here in front of you telling you I'm doing it and you're still questioning it"

(Intervju med Emelie, 28 april 2023)

En av respondenterna, Emelie, berättade att folk ifrågasatt henne när hon påstått att hon är vinmakaren bakom vinerna. Hon upplevde att det fanns en skepticism och brist på tro på hennes kompetens.

"For example, you actually feel it when winemakers are talking to each other and they just like, you know, don't look at our eyes. So you already see that there is a discrimination because they just do not put you on the same level like the other ones. Even if you actually have more experience"

(Intervju med Ylva, 28 april 2023)

En annan respondent, Ylva, beskrev en känsla av diskriminering då manliga vinmakare vid tillfällena inte sett henne i ögonen och inte såg henne som jämlik. Ylva kände sig diskriminerad och märkte av en ojämlik behandling från andra vinproducenter. Hon upplevde att hon inte fick samma respekt och erkännande som andra, trots att hon hade mer erfarenhet.

"What was more tough? I think that at the beginning it was being younger. That was seen more as you don't have the experience".

(Intervju med Anna, 10 maj 2023)

Vidare berättade Anna om utmaningen att vara ung vinmakare och känna att andra ifrågasätter hennes erfarenhet.

"The mentality was that women have to be at home looking after the children and the cooking. And that's it. Or repairing socks and washing underwear".

(Intervju med Sofia, 30 april 2023)

En respondent, Sofia, tog upp en traditionellt förankrad mentalitet som begränsat kvinnors roll till att vara hemma och ta hand om barn och hushåll. Följande respondenter har också upplevt en negativ inställning på vingården.

"But working for others, I would say that the main problem was that people understood me, let's say, also in a sexual way, instead of just working there, and this was challenging. [...] I was finally in my own winery. It was also challenging because people were not harassing me, but they would think less of me. Like what is the small girl going to say to us? [...] There was always something related to my sex going on. And this is not only people working for me. [...] they will react as if I am a very young girl and I don't know anything and I'm not allowed to be around the big strong man"

(Intervju med Kristina, 5 maj 2023)

Kristina, delade sina upplevelser av sexuell konnotation och att inte bli tagen på allvar på grund av sitt kön. Ytterligare en respondent hade liknande upplevelser.

“For example, for a while here on the farm I could sort of move a table because I wanted it to stand somewhere else, and the old men moved it back. Just to mark that you shouldn't come here and sort of do anything really. And they have told me, or those old men are not left. You should know that here we will never listen to a woman. [...] Also had an old man who was here who is no longer here who has told me to shut up”

(Intervju med Josefine, 2 maj 2023)

Upplevelser

Respondenten förklarade hur män på vingården har trakasserat henne. Senare i intervjun bekräftade hon att det var på grund av att hon är kvinna som detta har förekommit. Det framkom att respondenterna ofta upplevt diskriminering relaterat till deras kön, inklusive nedvärdering, sexualisering och fördomar baserade på stereotyper.

Könsroller är något som respondenterna diskuterade. Det finns en generell bild av hur kvinnor och män förväntas vara och agera. Kvinnor förväntas ta hand om hem och familj medan män förväntas vara starka och auktoritära. Det framkom exempel på att kvinnor i vingården inte behandlats på samma sätt som männen, vilket bekräftar dessa könsroller. Josefine förklarade att även om hon var vinmakare bad män på gården henne om att göra enklare jobb som att fixa kaffe. Ylva berättade att män i allmänhet förväntat sig mindre av kvinnor i vingården. Sofia berättade däremot att den kvinnliga könsrollen är på väg att försvinna och det talades om hur det idag finns en möjlighet för kvinnor att ha familj och satsa på karriären, vilket till en del skett av ett generationsskifte.

“I think we already have some female winemakers that came before us, that kind of paved the way for us.”, “the biggest movement or the most progressive time was like one or two generations before. We are just enjoying the fruits of this”, “And in Italy I can see a big difference, you can have a family and still work. You don't need to choose to be either at home with the family or work as a woman, there are more flexibility”

(Intervju med Emelie 28 april 2023, Sofia 30 april 2023 och Anna 10 maj 2023)

Respondenterna betonade att utvecklingen och framgången för dagens kvinnliga vinmakare beror på det arbete som tidigare generationer har gjort för att bryta mönster och skapa möjligheter. De refererade till kvinnliga vinmakare som har banat väg för dem och upplevde att de nu får dra nytta av deras insatser.

Ett annat framträdande ämne var sammankoppling, vilket respondenterna diskuterade när de pratade om olika relationer, såsom familj, partners, vänner och kollegor. Känslan av en känslomässig koppling och gemenskap upplevdes vara viktig

för respondenterna, särskilt när det gällde kvinnligt stöd. De nämnde att det finns ett nätverk av kvinnliga vinmakare som de kan lita på i svåra situationer. Vissa betonade också vikten av en balans mellan kvinnor och män i produktionen och menade att det skapar en gynnsam dynamik och samarbete.

“I'm trying to have the same amount of guys and the same amount of women. And I think that this cooperation and collaboration between us is very effective. [...] Guys are not so good with details. So like combining different energies, I mean this is the best”

(Intervju med Josefine, 2 maj 2023)

De flesta respondenterna föredrog den beskrivna balansen av kvinnor och män på vingården. En av respondenterna, Kristina, som också är yngst av respondenterna, har aldrig har upplevt en diskriminering där kvinnor underordnas män. Enligt Kristina har hon inte heller upplevt något större motstånd som kvinna i processen att bli vinmakare.

“Umm well, no, being a female winemaker I would say no, not any big challenges apart from some job that you have to do in the cellar that require more physical force. And of course a man can handle it more easily compared to what I can do, like I'm not even particularly strong. [...] But I didn't get any sensation of ever being discriminated because I was a female”

(Intervju med Kristina, 5 maj 2023)

Kristina beskrev de primära hindren hon har stött på som kvinnlig vinmakare, vilka främst har varit av fysisk karaktär och relaterade till arbetet i vinkällaren. När hon tillfrågades om hon har upplevt några fördelar med att vara en kvinnlig vinmakare, påpekade hon att hon varken upplevt fördelar eller nackdelar. Hon argumenterade för att klimatet inom branschen har förändrats betydligt över tid, och äldre kvinnor inom yrket har berättat för henne att hon bör vara tacksam för att hon har startat sin karriär i sin generation. Kristinas berättelse uppfattades som en kontrast till de övriga kvinnornas berättelser, där de vittnade om olika former av diskriminering baserat på kön. Hon själv har endast upplevt en form av diskriminering som är kopplad till hennes ålder. Andra respondenter har vittnat om problematik som har uppstått specifikt på grund av deras kvinnlighet.

Sammanfattningsvis visar respondenternas berättelser att sociala miljöer, könsdiskriminering och generaliseringar spelar en betydande roll inom kvinnlig vinmakaryrket. Dessa aspekter kan leda till en känsla av ogiltigförklaring, orättvisa och begränsade möjligheter för kvinnliga vinmakare. Samtidigt uppmärksammas betydelsen av tidigare generationers arbete, och behovet av sammankoppling och stöd inom yrket betonas.

5.4 Kroppsliga faktorer

Temat kroppsliga faktorer framträdde när respondenterna diskuterade sin egen fysiska förmåga i jämförelse med männen på vingården (se tabell 3).

Fysisk förmåga

Det fanns olika upplevelser bland respondenterna, där vissa berättade att de har känt sig diskriminerade på grund av sin bristande förmåga att utföra samma fysiska arbete som män.

“The first time I bought some barriques, small barrels. The tractor drivers arrive and start to ask where is the man? So, I said there is no man, I'm the man and they said no I wanna talk with the man because you cannot load the barricade. I said yes don't worry; I can do it. So, I found a way to do it without the pure muscles, you know, I put two sticks and I made them roll down the truck. And I said I'm a poor, stupid woman, but I made it”

(Intervju med Ylva, 28 april 2023)

En av respondenterna, Ylva, beskrev hur hon i början av sin karriär som kvinnlig vinmakare blev ifrågasatt av män inom branschen på grund av sin fysiska kapacitet som kvinna. Hon berättade om en specifik händelse där hon blev nekad hjälp från traktorförare eftersom de ansåg att hon som kvinna inte skulle klara av att lasta barriquefat. Trots detta lyckades hon hitta en lösning och bevisade att hon klarade av uppgiften. Josefine delade liknande erfarenheter och berättade att det var svårt för henne att få jobb som kvinnlig vinmakare i början av sin karriär, eftersom många vingårdar föredrog manliga arbetare. Hon kände sig tvungen att bevisa sin förmåga och klara av arbetsuppgifter som ansågs vara mer passande för män, då kvinnor betraktades som fysiskt svagare.

Graviditet

Sofia berättade om hur hon upplevde begränsningar i sin fysiska kapacitet när hon blev gravid och inte längre kunde utföra vissa arbetsuppgifter som tidigare. Hon nämnde dock att det inte längre är ett problem för henne eftersom hon tillsammans med sin man äger vingården och kan anpassa sina arbetsuppgifter. Hon berättade också att vissa män inom vinindustrin har haft svårt att ta henne seriöst när det kommer till diskussioner om vin och oenologi på grund av hennes graviditet. Dessa berättelser visar på en diskussion om fysiska förmågor och hur de kan påverka kvinnliga vinmakares upplevelser. Kvinnor kan möta fördomar och ifrågasättande kring sin förmåga att utföra fysiskt krävande arbete i branschen. Det framkom också att graviditet kan ha en inverkan på hur kvinnor uppfattas och bemöts av andra inom vinvärlden.

5.5 Utveckling

Utveckling är ett framträdande tema som lyfts fram i samtliga intervjuer där respondenterna diskuterade förändringarna för kvinnor inom vinbranschen (se tabell 3). De upplevde att det har skett betydande förändringar och att allt fler kvinnor nu engagerar sig inom produktionen i vinvärlden.

Progressivitet

En av respondenterna, Kristina, nämnde att teknologin har utvecklats och underlättat arbetet för kvinnor idag.

“We have the chance to have help from technology by instruments that we have in the cellar that also allow a female to handle some things alone, like take my example during the harvest, I make the night pumping over alone. I can do it because I also have the technology for doing that. The cellars became more safe in terms of CO₂ that you produced during the fermentation”

(Intervju med Kristina, 5 maj 2023)

Hon förklarade att genom modern teknologi och användningen av nya instrument är det nu lättare för henne att arbeta självständigt. Ett exempel hon gav var hur hon ensam kan utföra nattliga arbetsuppgifter under skörden med hjälp av tekniken. Hon betonade att teknologin också har bidragit till att göra vinkällaren säkrare när det gäller att hantera koldioxidutsläpp som uppstår under jäsningsen.

“But today is different, so it's almost difficult to understand how it was in the past. So that was the big challenge to be considered like a man. That's why I tried to be like a man but that is also wrong, to be honest, today I see that we are free to be women. Doing what we want and what we like and what we are talented for. But back then it was not like that. They were saying to women: go back to the kitchen”

(Intervju med Ylva, 28 april 2023)

Ylva kände sig tvungen att maskulinisera sig för att passa in i rollen som vinmakare. Hon berättade att idag är det mycket enklare att vara kvinna som vinmakare. Hon menade att kvinnor är fria att göra det de vill och det de har talang för.

“But I think actually it became a trend because you know it's like you see it almost in every country. If there is no new idea of the importer for example, then they do advertisements about the female winemakers. So it's like additional money making. Uh, very often that I actually see that. And sometimes it's like pushed too much and then at the end of the day, I find it also a bit discriminatory, against men you know what I mean? So because if someone would say OK, then now, now we will make advertisements for our male winemakers and they'll freak out. I mean in general, but if you do advertise them for female winemakers and they're like, yeah, boobs out”

(Intervju med Sofia, 30 april 2023)

Socia berättar att det är en trend att använda kvinnliga vinmakare som marknadsföring, för att tjäna extra pengar. Hon upplever att det ibland går över en gräns som blir diskriminerande mot manliga vinmakare, eftersom människor skulle bli skrämda om man uttryckte att manliga vinmakare skulle marknadsföras.

“I think actually the biggest change did not happen in our generation. The biggest movement or the most progressive time was like one or two generations before. We are just like enjoying the fruits of this.”

Actually nowadays I mean especially like here in Europe, we don't need to fight for our rights as a woman, I mean."

(Intervju med Sofia, 30 april 2023)

Sofia uttryckte åsikten att hon inte anser att kvinnor i dagens samhälle i Europa behöver kämpa lika hårt för sina rättigheter. Hon menade att den största feministiska utvecklingen skedde i föregående generation, vilket har underlättat för hennes egen generation. Detta antyder att tidigare generationers arbete och kamp har banat väg för förbättringar och ökade möjligheter för dagens kvinnor.

"You have to talk about gender and if you do, I think there's really a good platform in the wine business because people care about it and listen. So I think it's important to use that kind of interest in wine to talk about some things that are important for everything like not only in wine, but yeah for everything. And so I think wine is a really good tool to talk about many things. So I think you can if you show what's happening in the wine world, I think uh, people also see that you can translate that to other fields"

(Intervju med Emelie, 28 april 2023)

Emelie tyckte att vinbranschen kunde spela en större roll i diskussionen om kön och inklusivitet i samhället. Hon berättade att vinbranschen är en bra plattform för diskussionen eftersom människor i branschen bryr sig om ämnet och är intresserade.

Intellektuell utveckling

Samtliga respondenter från den yngre generationen berättade att de har haft möjlighet att studera det de vill, och flera framhåller utbildningens betydelse och den stora utvecklingen som har skett. Det noterades att det idag är fler kvinnor som studerar oenologi, vilket innebär att kunskapen och kompetensen inom området ökar bland kvinnor. En av respondenterna poängterade att skolorna har en stor roll i hur kvinnor behandlas och att det numera lärs ut respekt på ett sätt som inte var fallet tidigare.

"The first woman to study enology was my age and there was only one school of 300 men. Can you imagine? Unfortunately, I couldn't study enology. But now the portion of girls that study enology is growing. And of course this is translated as opportunity for work because if you have a knowledge then you can find at least you know while in this area you can find a job or if you want you can even start by yourself"

(Intervju med Ylva, 28 april 2023)

Ylva, en respondent från den äldre generationen, delade en berättelse om hur utbildningsmöjligheterna var mycket begränsade för kvinnor under hennes tid. Hon påpekade att hon själv inte hade möjlighet att studera oenologi, och när hon var i samma ålder fanns det bara en skola med 300 manliga studenter. Hon uttryckte dock sin glädje över att andelen kvinnor som studerar oenologi ökar nu och hur det öppnar upp möjligheter för arbete och karriär inom området.

6. Diskussion

Detta avsnitt presenteras resultatdiskussionen som syftar till att undersöka möjligheter och hinder för kvinnliga vinmakare att etablera sig och verka inom vintillverkning i Europa. Resultatet analyserades och diskuterades med fokus på att förstå de kulturella och genusrelaterade föreställningar som påverkat kvinnors möjligheter inom ett mansdominerat yrke.

Genom att dessa teman undersökts och analyserats har det gett en djupare förståelse för de framsteg som har gjorts inom vinbranschen när det gäller jämställdhet och kvinnors deltagande. Avsnittet presenterar också de utmaningar som fortfarande finns kvar och diskuterar möjliga åtgärder för att ytterligare främja kvinnors möjligheter inom vintillverkning i Europa. Diskussionen delas upp i två huvudteman, *hinder* och *möjligheter* där resultatet diskuteras vidare.

6.1 Resultatdiskussion

Genom att koppla syftet för studien till de teoretiska perspektiven vill vi visa hur de normer och sociala strukturer som omger vinindustrin bidrar till att upprätthålla maktrelationer. I grund och botten handlar det om att ifrågasätta och utmana de strukturer som kan leda till förtryck för kvinnor i vinbranschen.

Hinder

Resultatet visade att vinindustrin fortfarande inte är jämställd, även om det skett stora förbättringar. Flera kvinnliga vinmakare har tidigare i sina liv men även i nutid fått utstå diskrimineringar av olika slag, explicit för att de är kvinnor. I det stora hela skulle man kunna dra en slutsats att det saknas social hållbarhet för kvinnliga vinmakare. Diskriminering kan påverka kvinnornas självförtroende och arbetsmiljö negativt. Respondenterna förklarade att det krävs en viss mentalitet för att klara av diskrimineringar som ofta kommer med att vara en kvinnlig vinmakare. Detta kan ses som något påfrestande för kvinnorna, eftersom de behöver vara redo med en fasad när orättvisor förekommer. Det är inte en faktor som skulle krävas på en socialt hållbar arbetsplats.

Det framkom att det funnits en tydlig koppling mellan traditioner och könsroller. Trots att vissa familjer inte betraktades som särskilt konservativa, vittnade respondenterna om en stark manlig arvsrätt inom vinindustrin. Emelie från Tyskland förklarade att vingården alltid ärvdes av män i familjen, även om familjen inte var konservativ. Liknande erfarenheter delades av Ylva från Italien, som beskrev att kvinnor betraktades som en förlorad resurs när de gifte sig och flyttade till en

annan familj. Detta tyder på att djupa mönster och normer som härstammar från långa traditioner har bidragit till att kvinnliga vinmakare inte har haft samma möjligheter att ära och driva vingårdar som männen. I en studie av Gneezy et al. (2009) undersöktes det hur traditioner och kulturella normer kan påverka förekomsten av könsdiskriminering inom olika yrken och branscher. Resultatet av undersökningen visade på att traditioner och sociala normer spelar en betydande roll i att forma dessa skillnader. I vissa kulturer där traditionellt mansdominerade arbeten var starkt rotade, visade det sig att kvinnor var mer benägna att diskrimineras och få lägre löner (Gneezy et al., 2009). Dessa traditioner och normer kan appliceras på kvinnliga vinmakare och deras möjligheter att ära vingårdar och driva vingårdar på lika villkor som männen. Liksom inom andra yrken kan traditionella könsroller och fördomar grundade i långvariga traditioner förhindra jämställdhet och erkännande för kvinnliga vinmakares kunskaper och skicklighet. Enligt annan forskning har vinindustrin varit och är även i samtiden en mansdominerad och patriarkal bransch, utifrån respondenternas berättelser blir det tydligt att vinindustrin fortfarande är mansdominerad och patriarkal (Almila & Inglis, 2019; Jaffré & Livat, 2022).

Den fysiska förmågan var ett ämne som togs upp av Sofia, Ylva och Josefine, som förklarade att de blivit diskriminerade på olika sätt på grund av sin fysiska förmåga. Acker (1990) tar upp att könsfördelning på arbetsmarknaden fördelas beroende på maktrelationer och sociala strukturer. Hon betonar att *kön* är en central aspekt av maktrelationer i organisationer och hur arbetsuppgifter och resurser fördelas. I fallet med kvinnliga vinmakare kan deras fysiska förmåga ses som ett sätt att kontrollera och begränsa deras tillgång till vissa arbetsuppgifter, resurser och befordran. Detta kan vara en del av en bredare maktstruktur som förstärker könsskillnaderna inom vinindustrin. Acker tar upp hur kroppsideal och förväntningar kan vara en del av det genussystem som påverkar organisationer. Inom vinindustrin kan det finnas förutfattade meningar om hur en "typisk" vinmakare bör se ut, inklusive stereotyper om styrka och uthållighet som kan vara kopplade till manliga attribut. Kvinnliga vinmakare som inte passar in i dessa förväntningar möter fördomar eller diskriminering, vilket kan påverka deras möjligheter att bli accepterade i branschen. Detta tas även upp av respondenten Sofia, som berättar hur vissa män ser henne och inte tycker att hon ser ut som en "typisk" vinmakare. Även andra respondenter talar om kvinnlighet. Den äldsta respondenten, Ylva, berättade att hon förr i tiden behövde maskulinisera sig själv för att bli mer accepterad bland sina manliga medarbetare. Som tidigare presenterats finns det flera fördelar kopplat till maskulinitet, men att feminina och maskulina egenskaper endast skapats för att bevara en manlig överordning (Skeggs, 1997; Sultana, 2011). Idag väljer Ylva att framhäva sin kvinnlighet, vilket ses som ett sätt att utmana och motverka förväntningar och normer. Kvinnor ska inte behöva kompromissa med sin identitet för att bli accepterad, vilket är något som Ylva upplever vara enklare idag.

Tidigare presenterades *respekt* ur ett genusperspektiv där Skeggs (1997) redogör att kvinnor sedan lång tid har delats upp i olika klasser beroende på om de anses respektabla eller icke respektabla. Den uppdelningen har skapat sociala strukturer där män kan utöva makt över kvinnor för att bestämma hur mycket kontroll kvinnan får ha. Emelie, har upplevt brist på respekt från den äldre generationen av vinmakare. Hon fick uppleva ignorering, diskriminering och förolämpning. Samtliga termer är något som skapats ur patriarkatet (Walby, 1989). Mäns bristande respekt

mot kvinnor har fötts ur patriarkatet som har skapat ett system av sociala strukturer (Walby, 1989). Utifrån respondenternas berättelser om hur de blivit behandlade visar det att dessa sociala strukturer fortfarande finns, för att män ska ha möjlighet att dominera, förtrycka och utnyttja kvinnor. Sultana (2011) menar att patriarkat är det största hindret för kvinnors utveckling i samhället.

Möjligheter

I medier har det blivit trendigt att lyfta upp kvinnliga vinmakare. Det visade sig däremot att vissa respondenter inte var lika för det. Dels när det gäller den feministiska rörelsen, dels när det gäller att tjäna pengar på vinmakarens kön. Kvinnornas inställning till att bli uppvisad i media stöttar också det påstående vi tidigare lyfte från Livat och Jaffré (2014), där de menade att kvinnor blir glorifierade i media. Respondenterna menar att de hellre ser en lista där man lyfter både kvinnor och män än att man lyfter upp kvinnliga vinmakare på grund av deras kön. Detta visar att kvinnor ser en problematik i skiljandet mellan könen. Detta är en aspekt man skulle kunna koppla till den könssegregerade arbetsmarknaden. Om media visar sig förvånad över en kvinnlig vinmakare, och ser ett tillfälle att tjäna pengar på henne, stöder det faktumet att det normativa är att kvinnor har en viss typ av arbete och mannen ett annat (Wahl, 1996). Man kan gå tillbaka till det faktum att kvinnor historiskt sett har tagit hand om familjen och hemmet, medan mannen är den som arbetat. Det har alltså skapat en norm, vilket gör att det icke normativa börjat uppmärksammas. Vissa menar således att kvinnor och mäns skillnader i arbetsfördelning möjliggör den manliga överordningen (Wahl, 1996). Vidare menar Wahl (1996) att det kan förändras med tiden och att det som en gång var maskulint går över till att vara feminint. Däremot förklarar Wahl (1996) att det vanligtvis bidrar till att yrket får en lägre status. Respondenternas skildringar av hur män diskriminerat både vinmakarna som kvinnor, samt hur de väljer att skapa vinerna, skulle kunna förklara att det är ett utfall som faktiskt hänt.

Trots att kvinnornas inställning till glorifieringen i media kan ses som negativt, menar de att det finns en positiv sida av det. En av respondenterna, Emelie, menade att man kan koppla samtalet kring vin till viktiga ämnen som bidrar till förändring. Respondenterna menar att diskussioner om kön bidrar till en större förändring i samhället. Diskussionen kan vara givande när det kommer till att utforska bredare frågor om jämställdhet och samhällsförändring. Genom att problematisera glorifieringen och se det från olika perspektiv kan man skapa en samhällsdebatt som belyser viktiga frågor och ökar medvetenheten om dess konsekvenser. Genom att lyfta fram problemen med glorifieringen och diskutera dess negativa effekter kan det leda till en större medvetenhet om dessa frågor och därmed öppna upp för en bredare debatt om jämställdhet. Diskussionen kan fungera som en plattform där kvinnor får möjlighet att ta större plats och öka sin synlighet på sina egna villkor, utan att vara begränsade till att endast vara objektifierade eller reducerade till sexuella föremål.

Utifrån respondenternas berättelser är det tydligt att det skett en positiv utveckling i branschen, vilket lett till att det finns en större trygghet för kvinnor som vill bli verksamma idag. Det gäller inte bara socialt, utan det har också skett stora förändringar rent tekniskt på vingårdarna. Idag finns det bättre och mer anpassad teknologi som gör att kvinnor kan arbeta på vingården och i källaren utan hjälp av

den manliga kraften. Genom Kristinas berättelse framkom det att det finns vinregioner inom den gamla världen där ojämlikheter och orättvisor på grund av kön inte förekommer. Denna observation belyser vikten av att betrakta regionala och kulturella faktorer när man analyserar möjligheterna för kvinnliga vinmakare. Detta är troligtvis inte något som hade förekommit om man analyserat ett land på nationell nivå. Kristinas berättelse visar att det finns tydlig förbättring, men att det sker på regionnivå. Eftersom den sociala miljön inom industrin har förekommit från en lång historia av kultur och normer, verkar den stora förändringen ske när en region förändras i sin helhet.

Respondenternas berättelser visar en framträdande egenskap hos dessa kvinnor - en självständighet och styrka. Det kan förklaras genom Matasars (2006) påstående att ett kännetecken för framstående kvinnor är deras modiga och bestämda inställning, som inte låter sig distraheras från deras strävan efter toppresultat. Det är av vikt att utforska vidare vad som format deras karaktär och vad som driver dem att fortsätta kämpa för sina rättigheter och möjligheter inom vinbranschen. En faktor som framträtt i analysen är diskrimineringen och fördomarna som kvinnliga vinmakare möter. En studie visar att diskriminering kan påverka hur människor engagerar sig och reagerar (Oskooii, 2016). Vidare beskriver studien att en del människor väljer att använda diskrimineringen som motivation för att kämpa för sina rättigheter. I studien påpekas det att diskriminering kan påverka människor på olika sätt, och vissa individer väljer att använda diskrimineringen som en motivationsfaktor för att kämpa för sina rättigheter. Respondenternas berättelser exemplifierar dessa fenomen i praktiken. Till exempel nämnde Emelie att hon möter fördomar från äldre män i branschen som inte erkänner henne som en riktig vinmakare utan snarare betraktar henne som en dotter, fru eller syster till en vinmakare. Denna form av diskriminering kan vara nedslående och demoraliserande för många. Trots detta avskräcks inte Emelie eller de andra respondenterna. Tvärtom ger dessa erfarenheter dem motivation att bevisa sin kompetens och överträffa förväntningarna som ställs på dem. Deras berättelser visar på en framträdande egenskap hos dessa kvinnor - en självständighet och styrka som driver dem att fortsätta kämpa för sina rättigheter och möjligheter inom vinbranschen.

Kvinnornas historier visar att det största arbetet mot förbättring gjordes under tidigare generationer. Kvinnorna visar att det finns en särskild drivkraft för att bryta hierarkiska mönster och utmana normer och fördomar som finns inom branschen. Kvinnornas arbete kan inspirera och motivera unga kvinnliga vinmakare att fortsätta bidra till en positiv förändring. Det behövs fortsatt medvetenhet och åtgärder för att skapa en mer jämställd och inkluderande miljö.

6.2 Samhällsrelevans

En studie om kvinnliga vinmakare i Europa, med fokus på historiska och kulturella föreställningar om genus, har betydande samhällsrelevans av flera skäl. Diskussionen om genus och social hållbarhet har varit en kontinuerlig och aktuell debatt sedan 1980 (Meinzen-Dick et al., 2014). Det visar sig när man tar hänsyn till Förenta nationernas Globala mål, där ett av målen är jämställdhet. Enligt Förenta nationerna är jämställdhet en förutsättning för hållbar och fredlig utveckling (Förenta nationerna, 2015). Genom att undersöka de möjligheter och utmaningar som kvinnliga vinmakare ställs inför, kan vidare forskning tydliggöra de ojämlikheter och fördomar som fortfarande existerar både inom vinindustrin och i samhället i

stort. Detta bidrar till att synliggöra behovet av förändring, med syftet att främja ett mer jämställt samhälle. Dessutom kan ämnet bidra till en diskussion om hur vinbranschen kan skapa inkluderande och jämställda arbetsmiljöer för att främja social hållbarhet. Denna studie bidrar med fördjupade kunskaper om historiska och kulturella föreställningar om genus inom vintillverkning. Specifikt syftar den till att utforska hur genus har uppfattats och konstruerats inom vintillverkning i Europa. Studien är av intresse eftersom vintillverkning är ett mansdominerat yrke men där en förändring verkar ske.

6.3 Metoddiskussion

I detta avsnitt diskuteras de metodologiska valen och studiens tillförlitlighet, samt deras konsekvenser för studien. Även begreppet feministisk forskning diskuteras.

6.3.1 Metodval

I denna studie användes en kvalitativ forskningsmetod som syftar till att systematiskt undersöka och bearbeta materialet för att få fram resultat (Fejes & Thornberg, 2019). Kvalitativ forskning innefattar olika metoder såsom intervjuer, enkäter, öppna frågor eller fältanteckningar, vilka alla involverar att använda mänskliga insikter och erfarenheter. Det är viktigt att vara medveten om att forskarens kunskaper och färdigheter kan påverka resultatet, särskilt under analysen (Fejes & Thornberg, 2019). Den kvalitativa forskningsmetoden var således positiv att använda i arbetet eftersom det bidrog till att respondenterna delade med sig av detaljerade historier om de hinder och möjligheter de stött på som kvinnliga vinmakare. En kvantitativ metod skulle å andra sidan kunna bidra med ett mer nyanserat resultat, genom att samla in och analysera data från en större population av kvinnliga vinmakare i olika regioner.

I denna studie genomfördes en tematisk analys, som är en välanvänd metod inom kvalitativ forskning (Nowell et al., 2017). Braun och Clarke (2006) argumenterar för att metoden bör betraktas som självständig med många användningsområden inom kvalitativ forskning. Trots fördelarna med tematisk analys finns det bristande litteratur kring metoden, vilket kan göra det svårt för nya forskare att genomföra noggranna studier (Nowell et al., 2017). I denna studie gavs handledning av en erfaren forskare inom tematisk analys, vilket underlättade arbetet.

En av fördelarna med tematisk analys är dess flexibilitet (Nowell et al., 2017). Metoden är inte bunden till en specifik teori och forskaren kan anpassa den efter behov. Detta gör att tematisk analysmetod kan användas av både mindre erfarna och mer erfarna forskare (Nowell et al., 2017). Flexibiliteten möjliggör också att metoden kan modifieras för att uppnå en detaljerad och komplex analys av data (Nowell et al., 2017). Samtidigt finns det nackdelar med tematisk analys, särskilt när man jämför den med andra kvalitativa metoder (Nowell et al., 2017). Bristen på litteratur inom tematisk analys kan göra det svårt för nya forskare att skapa en noggrann studie. För att motverka detta är det viktigt med handledning och vägledning från erfarna forskare. En annan potentiell nackdel är att tematisk analys kan vara för flexibel, särskilt när det gäller skapandet av teman. För att adressera detta behöver forskaren skapa en epistemologisk ståndpunkt, vilket innebär att man definierar sitt teoretiska perspektiv och ramverk för att förstå kunskapens natur och hur den erhålls (Nowell et al., 2017; Bryman, 2008). En tydlig epistemologisk ståndpunkt kan främja konsekvens och sammanhållning vid utvecklingen av teman från forskningsdata.

I denna studie strävar vi efter att bidra till en ökad kunskap om situationen för kvinnliga vinmakare i Europa. Samtidigt måste vi erkänna att det kan vara utmanande att omsätta akademiska forskningsresultat till praktisk användning för samhället, som Vetenskapsrådet påpekar (2017). Detta gäller särskilt när det finns ett vinstsyfte i studien, vilket inte är fallet i denna studie (Vetenskapsrådet, 2017).

Sammanfattningsvis är metoddiskussionen central för att förstå och utvärdera forskningsmetoden i en studie. I denna studie användes en kvalitativ forskningsmetod och tematisk analys för att analysera data. Trots vissa nackdelar visade tematisk analys sig vara en flexibel metod som möjliggjorde en detaljerad och komplex analys. Dock kräver användningen av tematisk analys noggrannhet och medvetenhet om metodens begränsningar för att producera trovärdiga resultat.

6.3.2 Tillförlitlighet

För att skapa tillförlitlighet i en kvalitativ forskning bör man se till att forskningsresultaten anses trovärdiga och legitima av forskarna, praktiker, beslutsfattare och av allmänheten (Guba & Lincoln, 1989). En metod som kan bevisa för läsaren att forskningsresultaten är värda att ta del av är att visa på att den uppfyller kriterierna för tillförlitlighet. Tillförlitlighet uppfylls genom fyra kriterier: trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och bekräftbarhet.

Trovärdighet upplever läsare när de konfronteras med erfarenheter, då de kan känna igen sig (Guba & Lincoln, 1989). Det kan göras med hjälp av olika tekniker som till exempel långvarigt engagemang, ihärdig observation, triangulering av datainsamling och forskningstriangulering (Guba & Lincoln 1989). Överförbarhet innebär generaliserbarhet i ett enskilt fall och beskrivningar som gör att läsaren får möjlighet att bedöma överförbarhet (Guba & Lincoln, 1989). Antalet intervjupersoner är av vikt för en studies trovärdighet. Vid en kvalitativ studie är det svårt för andra forskare att kunna replikera och få samma resultat. Genom att beskriva utförligt hur metoden och analysen har utförts kan forskarna skapa en viss tydlighet och på så vis göra det mer överförbart (Bryman, 2018). Pålitlighet uppnås genom en logisk, spårbar och tydligt dokumenterad forskning (Guba & Lincoln, 1989). Studiens val av metod och utförandet av metod har tydligt dokumenterats i metodavsnittet. De tydliga beskrivningarna av utförandet gör studien mer pålitlig. Bekräftbarhet ger läsaren bevis på forskarnas beslut och val av teoretiska och metoder som forskningen baseras på (Guba & Lincoln, 1989).

Majoriteten av källorna är akademiska, men det har på grund av forskningsbristen varit problematiskt att hitta information om kvinnliga vinmakares historia, därav har vi behövt hänvisa till faktaböcker som inte är akademiska. Källorna ansågs däremot vara nödvändiga för att visa bakgrund för hur det har sett ut för kvinnliga vinmakare i historien. Samtliga källor i studien har valts och används varsamt. Vi har ämnat att beskriva analysen på ett transparent sätt för att öka studiens trovärdighet.

6.3.3 Feministisk forskning

Studiens ämne har sitt ursprung i forskarnas motstånd mot kvinnors underordning, vilket motiverade undersökningen av situationen för kvinnliga vinmakare. Därmed kan studien betraktas som en form av feministisk forskning, enligt Hirdman (1988), som också betonar att genus och genussystem är centrala begrepp inom feministisk

forskning. Butler (2004) påpekar att det finns många frågor som lägger grund för feministisk forskning, där frågan om livet är central. Frågor som "vad är det goda i livet?", "Hur har det goda livet konceptualiserats så att kvinnors liv inte har inkluderats?", "Vad skulle det goda livet vara för kvinnor?" och den kanske viktigaste frågan om överlevnad (Butler, 2004). När frågorna ställs i relation till kvinnliga vinmakare, finns det olika perspektiv som skulle kunna utgöra ett syfte i en framtida studie. Vidare menar Hirdman (1988) att den stora skillnaden mellan en "vanlig" forskare och en kvinnoforskare är att den senare problematiserar könsrelationer. Forskningen inom detta område bygger på en tvärvetenskaplig grund och antar ett maktperspektiv med fokus på kvinnor och kön, enligt Nationalencyklopedin (u.å). Därför har feministisk forskning en stor betydelse för strävan efter ett jämställt samhälle och för att förändra och komplettera den tidigare mansdominerade forskningen (Nationalencyklopedin, u.å). Det finns vissa argument för att feminism inte har något att göra med kvantitativ forskning, enligt Bryman (2008), samtidigt som han påpekar att det finns en koppling mellan kvalitativ forskning och feminism. Han menar att kvalitativ forskning möjliggör att kvinnors röster blir hörda, minskar exploatering och förhindrar att kvinnor inte reduceras till kontrollerbara objekt, vilket bidrar till att förverkliga feminismens befriande mål.

Samtidigt finns det risker och utmaningar med att bedriva feministisk forskning, vilket Bryman (2008) framhäver. Det bör noteras att denna studie inte kategoriseras som feministisk forskning, utan som en undersökning av genusföreställningar. Emellertid skulle det vara intressant att undersöka i framtida forskning hur resultatet skulle ha påverkats om man uttalat sig som att bedriva feministisk forskning.

7. Slutsats och vidare forskning

I detta avsnitt presenteras studiens slutsats, samt förslag på vidare forskning.

7.1 Slutsats

Studien har undersökt och analyserat vilka hinder och möjligheter kvinnliga vinmakare stöter på när de etablerar sig och verkar inom vinbranschen. I en bransch som historiskt sett har präglats av patriarkatet och där män dominerat vintillverkningen, är det av stor betydelse att belysa kvinnornas berättelser och betydelsen av deras upplevelser. Genom att synliggöra deras erfarenheter och utmaningar kan vi få en djupare förståelse för de kulturella och sociala hinder som har begränsat kvinnors möjligheter att etablera sig och nå framgång inom branschen.

Resultaten av studien pekar på att kvinnliga vinmakare har stött på betydande hinder på sin väg till etablering. Stereotyper och förutfattade meningar om kön har haft en negativ inverkan på synen på kvinnors fysiska förmåga och kompetens inom vinproduktion. Dessa fördomar har påverkat hur kvinnliga vinmakare bedöms och har skapat en ogynnsam miljö där de känt sig diskriminerade. Det är av stor betydelse att uppmärksamma och ifrågasätta sådana fördomar för att främja jämställdhet och lika möjligheter inom branschen.

En viktig slutsats från studien är att nästan samtliga kvinnliga vinmakare i undersökningen har upplevt diskriminering någon gång under sin tid som verksamma vinmakare. Detta visar på behovet av att fortsätta arbeta för att skapa en inkluderande och jämställd arbetsmiljö inom vinbranschen.

Trots dessa utmaningar har studien också visat på en positiv utveckling inom branschen. Det har skett en ökning av kvinnor som visar intresse för och engagerar sig i vintillverkning. En respondent upplever ingen könsdiskriminering. Detta indikerar en förändring i attityder och förväntningar, där kvinnor får större erkännande och möjligheter att etablera sig som vinmakare. Det är en spännande och lovande utveckling som tyder på att branschen blir alltmer inkluderande och att kvinnliga vinmakare får den plats de förtjänar.

7.2 Vidare forskning

Denna studie utgör en studentuppsats med begränsade resurser och tidsram, vilket har medfört att forskarna endast kunde genomföra sex intervjuer. För att ge en mer global bild av ämnet och öka validiteten, skulle en mer omfattande studie med ett större antal intervjuer i olika länder vara fördelaktig. Det finns fortfarande betydande vinproducerande länder, både inom Europa och globalt, där det inte har bedrivits forskning om kvinnliga vinmakares upplevelser. Vidare forskning kan också fokusera på regional nivå för att observera och analysera långsiktiga förändringar och klimatet inom industrin över tid.

En viktig upptäckt i denna studie var att olika generationer av kvinnliga vinmakare hade olika upplevelser. Därför är det ett ytterligare förslag att undersöka och jämföra upplevelsorna mellan olika generationer, såsom baby boomers, generation X, millenniers och generation Z. En sådan analys skulle bidra till en djupare förståelse

av hur tidigare och nuvarande generationers upplevelser och förväntningar påverkar kvinnliga vinmakare.

För att vidareutveckla forskningen kan man överväga att använda kvantitativa forskningsmetoder. Genom att samla in och analysera data från en större population av kvinnliga vinmakare i olika regioner kan man undersöka specifika aspekter såsom könsskillnader i anställningsformer, lönenivåer och karriärmöjligheter. En kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder kan ge en mer nyanserad förståelse för de utmaningar och möjligheter som kvinnliga vinmakare möter. Det kan vara intressant att inkludera perspektivet från vinimportörer, branschexperter eller vinskribenter i framtida forskning. Dessa aktörer arbetar nära kvinnorna inom branschen och kan ge insikt om utvecklingen från ett annat perspektiv, vilket kan komplettera de befintliga resultaten som samlats in.

Långsiktig forskning där kvinnliga vinmakare följs över tid, från karriärens början till etablering, kan ge värdefulla insikter om utvecklingen inom branschen. Genom att undersöka och dokumentera deras framsteg, utmaningar och uppnådda framgångar kan man identifiera vilka faktorer och strategier som främjar eller hindrar kvinnors etablering och framgångar inom vinindustrin.

8. Referenslista

- Acker, J. (1990). Hierarchies, Jobs, Bodies: A Theory of Gendered Organizations. *Gender & Society*, 4(2), 139-158.
- Almila, A-M., & Inglis, D. (2019). *The Globalization of Wine*. Bloomsbury Academic. <https://doi.org/10.5040/9781474265027.ch-001>
- Altay, S. (2019). Patriarchy and women's subordination: A theoretical analysis. *Şarkiyat*, 11(1), 417-427. <https://doi.org/10.26791/sarkiat.541704>
- Bessière, C. (2014). Female and male domestic partners in wine-grape farms (Cognac, France): conjugal asymmetry and gender discrimination in family businesses. *The History of the Family*, 19(3), 341-357. <https://doi.org/10.1080/1081602X.2014.934880>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp0630a>
- Bryant, L., & Garnham, B. (2014). The embodiment of women in wine: Gender inequality and gendered inscriptions of the working body in a corporate wine organization. *Gender, Work & Organization*, 21(5), 411-426. <https://doi.org/10.1111/gwao.12045>
- Bryman, A., & Nilsson, B. (2008). *Samhällsvetenskapliga metoder* (Andra upplagan). Liber.
- Bryman, A., & Nilsson, B. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder* (Tredje upplagan). Liber.
- Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge.
- Butler, J. (2004). *Undoing gender*. Routledge.
- Connell, R.W. (2005). Globalization, imperialism, and masculinities. I M.S. Kimmel, J. Hearn & R.W. Connell (Red.), *Handbook of studies on men and masculinities* (s.71-89). Sage Publications, Incorporated.
- Fejes, A., & Thornberg, R. (2019). *Handbok i kvalitativ analys* (Upplaga 3). Liber.
- Fenstermaker, S., & West, C. (2002). *Doing gender, doing difference : inequality, power, and institutional change*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203615683>
- Förenta nationerna. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development* (A/RES/70/1). <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/291/89/PDF/N1529189.pdf?OpenElement>

Galbreath, J. (2015). A study of women in top business roles: the case of the wine industry. *International Journal of Wine Business Research*, 27(2), 143-158.
<https://doi.org/10.1108/IJWBR-10-2014-0045>

Gjerde, C. (2021). *We don't want any crap in our wine : the women behind the bottle*. Now what publishing.

Gneezy, U., Leonard, K. L., & List, J. A. (2009). Gender differences in competition: Evidence from a matrilineal and a patriarchal society. *Econometrica*, 77(5), 1637-1664. <https://doi.org/10.3982/ECTA6690>

Guba, E. G., & Lincoln, Y. (1989). *Fourth generation evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.

Hirdman, Y. (1988). Genussystemet - reflexioner kring kvinnors sociala underordning. *Tidskrift för genusvetenskap*, 9(3), 49-63.

Hultåker, O., & Trost, J. (2016). Lag (2018: 218) med kompletterande bestämmelser till EU: s dataskyddsförordning (SFS 2018: 2002)[Internet]. *Justitiedepartementet L6* [citerad datum: 17/10 2019]. Hämtad från: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svenskforfattningssamling/lag-2018218-med-kompletterande-bestammelser_sfs-2018-218 Bilaga, 1(1), 7.

Kvale, S., & Brinkmann, S., (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun* (Tredje [reviderade] upplagan). Studentlitteratur.

Livat, F., & Jaffré, C. (2022). Women in wine... occasionally: Gendered roles in the wine industry. I S. Charters, M. Demossier, J. Dutton, G. Harding, J. Smith Maguire, D. Marks, & T. Unwin, *The Routledge Handbook of Wine and Culture* (s.320-330). Routledge.

Malhotra, N. K. (2010). *Marketing research: An applied orientation* (Sixth edition, global edition). Pearson.

Martin-Chan, D. (2012). Fideicommissum and trusts: A comparative analysis. *International Journal of the Jurisprudence of the Family*, 3(1), 65-91.
<https://doi.org/10.1163/221248012X13397499769933>

Matasar, B. (2006). *Women of wine: The rise of women in the global wine industry*. University of California Press.

Meinzen-Dick, R., Kovarik, C., & Quisumbing, A. R. (2014). Gender and sustainability. *Annual Review of Environment and Resources*, 39, 29-55.
<https://doi.org/10.1146/annurev-enviro-101813-013240>

Nationalencyklopedin. (u.å). *Feministisk forskning*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/feministisk-forskning>

- Nowell, L. S., Norris, J. M., White, D. E., & Moules, N. J. (2017). Thematic analysis: Striving to meet the trustworthiness criteria. *International journal of qualitative methods*, 16(1), 1–13. <https://doi.org/10.1177/1609406917733847>
- Oskooii, K. A. R. (2015). How Discrimination Impacts Sociopolitical Behavior: A Multidimensional Perspective. *Political Psychology*, 36(5), 521-537. <https://doi.org/10.1111/pops.12279>
- Pavel, S. M. (2012). Women's Entrepreneurship: the Rise of Women in the global Wine Industry. *Cross-Cultural Management Journal*, 14(1), 21-28.
- Santos, G., Marques, C. S., & Ratten, V. (2018). Entrepreneurial women's networks: the case of D'Uva–Portugal wine girls. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 25(2), 298-322. <https://doi.org/10.1108/IJEER-10-2017-0418>
- Skeggs, B. (1997). *Formations of class and gender: becoming respectable*. Sage.
- Sultana, A. (2011). Patriarchy and Women's Subordination: A Theoretical Analysis. *Arts Faculty Journal*, 4. <https://doi.org/10.3329/afj.v4i0.12929>
- Thompson, C. J., Locander, W. B., & Pollio, H. R. (1989). Putting consumer experience back into consumer research: The philosophy and method of existential-phenomenology. *Journal of consumer research*, 16(2), 133-146. <https://doi.org/10.1086/209203>
- Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssted*. <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>
- Wahl, A. (1996). Företagsledning som konstruktion av manlighet. *Tidskrift för genusvetenskap*, 17(1), 15-29.
- Walby, S. (1989). Theorising patriarchy. *Sociology*, 23(2), 213-234. <https://doi.org/10.1177/0038038589023002004>
- Ward, J. (2016). *Keeping the family business healthy: How to plan for continuing growth, profitability, and family leadership*. Springer.
- West, C., & Zimmerman, D. H. (1987). Doing gender. *Gender & society*, 1(2), 125-151. <https://doi.org/10.1177/0891243287001002002>.

9. Bilagor

Bilaga 1. E-postförfrågan om deltagande i studie

Dear “name”,

My name is Rosanna Reppen and I study for a Bachelor of Science in Gastronomy at Umeå University, Sweden. I am currently, with my fellow student Sissela Smirnoff, working on a thesis project with the purpose of elucidating the situation for and the role of female winemakers active in the European market. Thus, I would like to invite you to participate in an interview about your experiences of those matters. If this sounds like something that is of interest to you, please get back to us and we will schedule a meeting at your convenience and provide you with the necessary information and documents (with regards to GDPR).

If you have any questions, don't hesitate to ask.
We would be very interested in hearing your story.

Kind regards,
Rosanna & Sissela

Bilaga 2. Intervjuguide

Welcome to this interview (name). My name is ... And this is Thank you for taking the time to speak with us today. We´re so grateful for the opportunity hear your perspective on the role of women in winemaking. Your insights will be valuable in helping us understand the current landscape and potential for growth in the European market.

Start:

1. Before we begin, we want to make sure that you read the GDPR letter that we sent you. Was the information understood and do you approve of your participation?
2. Are there any questions you would like to ask before we begin?

Möjligheter

3. Could you describe how and when you first became interested in winemaking?
4. How was the process of getting into winemaking?
5. Is there a history of winemaking in your family? If so, have there always been female winemakers?
6. Could you describe the biggest challenges, explicitly related to you being a woman, you have encountered while establishing yourself as a winemaker?
7. Do you remember any situation, that you could describe for us, relating to you as a winemaker, where you were treated differently than your male counterparts?

(Is there anything that you are not allowed to do in the wine process, that has to be done by a man? If so why?)

8. You mentioned that ... in relation to your male counterparts, which I understand as something that you conceive of as negative. Do you, in contrast, have any such situations you could describe where the difference in treatment was to your advantage?

Utvecklingen

9. You mentioned that.... Is that something that is still occurring, and if so, could you please describe such a situation?
10. Do you remember any specific moment when you realized that you, as a woman in winemaking, suddenly were on equal terms with your male counterparts, if so, could you please describe that?
11. How has the role of women in winemaking progressed over time?
12. What factors have contributed to these developments?

Aktivism

13. Do you think that winemaking can play a role in broader discussions surrounding gender and inclusivity in society? If so, how?
14. Följdfråga: You mentioned that xxxx, is that something you also observed happening to your male counterparts, and if not, could you elaborate on that?

Framtid

15. Have you observed any changes in the industry's approach to diversity and inclusion?
16. How do you see the future of female winemakers in the industry?
17. In what ways can the wine industry provide better support for female winemakers?

Avslutning:

Before we finish, is there anything else you'd like to share or any final thoughts you have on the topic we discussed?

Thank you again for joining us today. It has been incredibly valuable to hear about your experiences as a female winemaker. It was a pleasure speaking with you and we wish you continued success in your profession. Please contact us if any thoughts come up or if you want to add something.

Bilaga 3. Samtyckesformulär

Hello! We are two students that study for a Bachelor of Science degree in Gastronomy at Umeå University, Sweden. We are currently working on a thesis project with the purpose of elucidating the situation for and the role of female winemakers active in the European market.

To fulfill our purpose, we are looking to interview women that influence the field of winemaking today, and that is why we reach out to you. Your professional experience and achievements in the field make you a perfect candidate for the study.

Participating in this interview means that we will engage in a conversation about your insights and experiences, both of which are valuable for our research purpose.

The interview will be audio-recorded and transcribed for analysis. Please be assured that all data collected during the interview will be handled confidentially and securely in accordance with the General Data Protection Regulation (EU) 2016/679 (GDPR). This means that your personal information will be kept confidential.

It is important to note that the results of this study will be reported at the group level. No individual participant will be identifiable in the final report. Your participation in this study is entirely voluntary, and you have the right to withdraw your participation at any time, without any penalty or negative consequences. The collected data will be destroyed when the thesis work has been approved and the grade has been registered in Umeå University's study register.

The interview will be conducted via Microsoft Teams, a video conferencing platform that allows for remote communication. Please note that the interview will be conducted in English. Additionally, we will send you a link to the Microsoft Teams room one day before the scheduled interview. Please make sure to check your email and follow the instructions to join the room at the designated time. Finally, we recommend that you download the Microsoft Teams application in advance and test your microphone and camera to ensure that you are prepared for the interview.

In order to confirm your attendance, please select one of the dates and times provided in the email. We ask that you respond as soon as possible to ensure that we can schedule the interview in a timely manner.

If you have any questions or concerns about this study, please do not hesitate to contact us. We appreciate your time and consideration and look forward to hearing from you.

Thank you!

Sincerely, Rosanna Reppen & Sissela Smirnoff

Bilaga 4. Informationsbrev

Information pertaining to the “Women in Winemaking” interview

Hello! We are two students that study for a Bachelor of Science degree in Gastronomy at Umeå University, Sweden. We are currently working on a thesis project with the purpose of elucidating the situation for and the role of female winemakers active in the European market.

To fulfill our purpose, we are looking to interview women that influence the field of winemaking today, and that is why we reach out to you. Your professional experience and achievements in the field make you a perfect candidate for the study.

Participating in this interview means that we will engage in a conversation about your insights and experiences, both of which are valuable for our research purpose. The interview will be audio-recorded and transcribed for analysis. Please be assured that all data collected during the interview will be handled confidentially and securely in accordance with the General Data Protection Regulation (EU) 2016/679 (GDPR). This means that your personal information will be kept confidential.

It is important to note that the results of this study will be reported at the group level. No individual participant will be identifiable in the final report. Your participation in this study is entirely voluntary, and you have the right to withdraw your participation at any time, without any penalty or negative consequences. The

collected data will be destroyed when the thesis work has been approved and the grade has been registered in Umeå University's study register.

The interview will be conducted via Microsoft Teams, a video conferencing platform that allows for remote communication. Please note that the interview will be conducted in English. Additionally, we will send you a link to the Microsoft Teams room one day before the scheduled interview. Please make sure to check your email and follow the instructions to join the room at the designated time. Finally, we recommend that you download the Microsoft Teams application in advance and test your microphone and camera to ensure that you are prepared for the interview. In order to confirm your attendance, please select one of the dates and times provided in the email. We ask that you respond as soon as possible to ensure that we can schedule the interview in a timely manner. If you have any questions or concerns about this study, please do not hesitate to contact us. We appreciate your time and consideration and look forward to hearing from you.

Thank you!
Sincerely, Rosanna Reppen & Sissela Smirnoff